

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hí-
retések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

viszsa nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A becsapott város.

Pécs, 1901. november 20.

A holnaputáni városi közgyűlés tárgysorozatán áll a tanács előterjesztése az indóház kibővítéséhez megszavazott összegről szóló kötvény elfogadása iránt. Ezzel betetőzést nyer az a fölháborító tény, hogy Pécs városa, mely már-már a betevő falatot kénytelen kivenni adózó polgárainak szájából, hogy szükségleteit fedezhesse, 84.000 frtos ajándék szolgáltatásába sodortatott bele egy jövedelmező állami vállalat részére olyan beruházáshoz való hozzájárulás címén, amely beruházást minden üzleti vállalatnak a sajátjából eszközöltetni kötelessége, mert hozzátartozik az üzlet felszereléséhez s megköveteli az üzleti jövedelmet szolgáltató közönség jogos igénye.

Persze most már bevégzett ténynyel állunk szemben, sőt bevégzett tény volt ez már az október 23-ki közgyűlési határozat előtt is, a mely a kötelezett 84.000 frtos hozzájárulás kifizetését rendelte el. Most csak a kölcsönkötvény ratifikálása alkalmából térünk vissza erre az odiosus ügyre, hogy az előzmények szellőztetésével tanulságot merítsünk a jövőre, a mikor ismét hasonló dolgok kerülnek szőnyegre. Mert, hogy a város többször is ki lesz téve hasonló sarcolásoknak, a felől nem lehetünk kétségben; hisz a városok sorát szíven viselő kormány soha sem szokott elmulasztani egyetlen alkalmat sem, hogy az általános állami érdeket szolgáló

intézmények költségeit kisebb-nagyobb részben a városok nyakába varrja.

Hát érdekes és mindenképpen fölött szomorú története is van annak a 84.000 frtos indóházi hozzájárulásnak. Azok az állapotok, a melyek a pécsi vasuti állomáson ennek szűk volta és a forgalomnak folyton növekvő élénksége folytán előállottak, egyszerűen tarthatatlanok voltak már, úgy hogy az államvasutak sem zárkozhatnak el többé az indóház és a pályaudvar kibővítése elől. Hosszas vajadás után elkészültek tehát a kibővítés tervei s el lett rendelve a közigazgatási bejárás.

Itt kitűnt, hogy az új indóház a régítől nyugatra van tervezve, mi által a teheráru-raktárak is a mostaninál távolabb nyugat felé kerültek volna s ezért a vasut azt követelte a várostól, hogy a teherpályaudvarhoz egy új hozzájáró utat csináltasson, bár törvény szerint ez is a vasuti vállalat kötelessége lett volna, mert az indóházakat és pályaudvarokat a vasut tartozik első sorban hozzáférhetővé tenni alkalmas utak építésével.

A város képvisellete a közigazgatási bejárásnál ellenezte a kibővítés tervezett módját, mert a régi indóházhoz volt már a városnak utja s így ha az új is ennek tengelyében épül, elesik egy új ut építésének szüksége. Mint látható tehát, a város kifogásának lényege arra irányult, hogy az új pályaház ne a régítől nyugatra, hanem a meglevő indóházi ut tengelyében épüljön.

E követelés ellenében a vasut képviselői azt hozták föl, hogy annak keresztülvitele sokkal költségesebb lenne a tervezettnél, mert ez nagyon költséges kisajátításokat igényelne; mire a város képviselői habozás nélkül kijelentették, hogy a fölmerülő kisajátítási többlet költségeket a város fogja viselni s ezeket a költségeket képviseli az ominosus 84.000 forint.

Itt lett elkövetve az első hiba. Mert a város képviselői készpénzül vették s a közgyűlés elé is úgy terjesztették elő a dolgot, hogy a vasut által az új indóházhoz követelt utat a városnak kötelessége kiépíttetni s mivel az új indóháznak a régi ut irányában való építése az új ut építését fölslegessé teszi, tehát a város ennek költségeit megtakarítja, igazságos dolog, hogy a város megtérítse a vasutnak azt a költség-többletet, a mely a város óhajta szerinti építésből a vasutra hárul. Pedig hát a várost az új ut építése jogilag semmiképen nem terhelte volna s így a vasut sem igényelhetett rekompenzációt az utépítési költség megtakarítása címén. Az új ut építési költségeit is a vasut takarította meg, tehát ezt bizvást fordíthatta volna a kisajátítási többletköltség fedezésére.

De következett a másik nagy hiba s ez az volt, hogy a közigazgatási bejárásról felvett jegyzőkönyvben egy szóval sem tétetett említés arról, miszerint a város a 84.000 frtos hozzájárulást a régi indóházi ut tengelyében való építkezéssel fölmerü-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A szabadban.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Írta: Jámber József.

Mielőtt tulajdonképeni utamra tértem volna, leültem annak a padnak szomszédságában, hol valamikor régen ketten ültünk. Én és O. Végre elindultam, ki a tarka virágos rétre, ki a szabadba. Melegen tűzött a nap sugara, mit azonban tűrhetővé tett a langy szellő, mely oly zibbasztólag hatott idegeimre. Messze a hátam mögött még hallottam a városi zajt, mely annál inkább siettetett ki, ki a természet lágyan ölelő karjai közé. A jó Isten tudja, hogy hogyan, kiértem arra az általam régen járt utra, melynek egyik oldalán a vetések bársonyözd tengere nyulik el a meszeségbe, másik oldalán meg tarkás színen terül a legelő, melyet kis patakocskaszél át zajosan tovaömpölygő hullámaival. Az árok mentén a magasba nyuló fenyőfákon madárdal vegyült a patakocskaszél. Fáradtan ledőltem egy a part mentén zöldelő bokor árnyékába, két karomat használva vánkoslul, néztem a kék eget, melynek peremén

alig észrevehető báránnyelűcskék kergették egymást.

Elgondolkoztam. Eszembe jutott egy régi történet. Aztán valami különös, fájdalomsterű érzés futotta át egész valómat. Önmagamtól kérdem, hogy is volt, mint történt. Elülről kezdjem? Nem. Itt kezdem, hol akkor régen folytattam. Kissé felemelkedtem. Jobb kezeimet támaszul használtam féloldalon fekvő arcomnak.

Itt, itt ezen a helyen a hol most én vagyok, voltunk együtt ketten régen, igen régen. Nem kezdem elülről. Onnan mondom, hol akkor folytattam. Fekete aljat, világos blouseval viselt. Egyszerű szalmakalapja ott hevert köztünk fehér napernőjén pihenve. Éppen egy sárga mezei virágot tépett le, mikor én rajt felejtém tekintetemet. Kissé szórakozott voltam.

— Nézze, ezt a virágot magának adom — és felém nyujtá hófehér kacsóját. Megköszöntem.

— Igazán. És miért? — kérdém tőle, mélyen belenézve azurkék szemeibe.

— Nem tudom, — felelt vállvonogatva, — de érzem, hogy így van, mert . . .

— Mert?

— Mert szeretem. — Itt torkán akadt a szó. O is nézett reám, olyan sokat mondó tekintettel. Egy gondolat villant át agyamon

mit nem volt időm értelmes mondattá alkotnom, mert az ő bánatos kék szemeiből két könyecsepp gördült alá hófehér arcán végig futva.

— Miért e könyek? Hisz az uton mily vidáman csevegett. Minden szaván egy-egy öröm is, megfogtam bársonypuha kezét. Sokáig nem szólt, csak sirt. Egyszerre fuldoklásba ment át a sirása és formás szőke fejcskéje lázasan emelkedő mellére csuklott alá.

Félelem fogott el. Átfogtam derekát, fejét vállamra hajtá és álomszerű szendergés ült ki csukott szempilláira.

— Miért sirt Katinka? — kérdém vigasztalólag. Rám emelé szemeit. Megilletődve néztem le reá. Ezt a percet el nem felejttem soha!

— S még kerdi? Még kérdezheti? Hisz tudja, hogy szeretem, szeretni fogom örökké.

— Hátha utaink ketté válnak. Akkor is? — Örökké! . . .

Gondolataimban egy a közelemben felrebbenő pacsirta zavart meg, vigan csicse-regve mind magasabban emelkedve, mind közelebb az égiekhez, mintha minden hangja azt mondaná, hogy gondolataimat megérté. Mosolyra vontam ajkam és tán nevettem volna is, ha a bokor mögött lépteiket nem hallok. Egy tisztas paraszt ember haladt el

lendő kisajátítási többletköltség pótlásául ajánlja meg. Ez csak szóbeszéd maradt, melynek az eljárásról felvett jegyzőkönyvben nyoma nincs.

Mikor aztán a 84.000 frtos hozzájárulást a város közgyűlése is megszavazta, akkor az államvasutak igazgatósága fogta magát s megépítette ugyan az új indóházat a régi indóházi ut tengelyében, de a tervezettnél két sín párral lejjebb délnek; úgy hogy a drága Ráth-féle telep kisajátításának szüksége elesett. Az államvasutak igazgatósága aztán követelni kezdte a megszavazott hozzájárulás fizetését, mert ő megfelelt a bejárési jegyzőkönyvben kikötött feltételnek: az indóházat a bemutatott terv szerint a régi indóházi ut tengelyében fölépítette.

És ekkor lett aztán elkövetve a harmadik hiba. A város közgyűlése a helyett, hogy utalt volna arra, mikép ő a hozzájárulást arra a tanácsi előterjesztésre szavazta meg, hogy ez a kisajátítási többletköltségre szükséges s megtagadta volna a hozzájárulást azzal az indokolással, hogy a drága kisajátítás elmaradván, nem is köteles az erre megszavazott hozzájárulást megfizetni: elfogadta a tanács javaslatát s egyszerűen halasztást kért a fizetés teljesítésére.

Mikor aztán ezek a halasztáskérések már többször megisméltődtek, akkor vetette föl Aidinger János a közgyűlésen az eszmét, hogy a város voltaképpen nem is köteles megfizetni a hozzájárulást, mert nem történtek meg azok a kisajátítások, a melyeknek kárpótlásául a város azt megajánlotta.

Igy került a dolog a jogügyi bizottság elé s minthogy az államvasutak igazgatósága az építési tervek közlését megtagadta, ez a bizottság is csak annak konstataálására szorítkozott, hogy az építés a régi ut tengelyében történt, mint azt a bejárési jegyzőkönyv megszabja, de délibb irányban, mi által a költséges kisajátítás elmaradt. Konstataálni kellett azonban azt is, hogy a bejárési jegyzőkönyv

egy szóval sem említi, mikép a hozzájárulás az akkor szükségesnek mutatkozott, de az indóháznak dél felé való eltolása folytán elmaradt drága kisajátítás kárpótlása fejében lett megajánlva.

Ha még ehhez hozzáveszünk azt is, hogy a kázzárulás megajánlása azzal is lett indokolva, hogy az eredetileg követelt utépités szüksége elmaradt s az a tényleg keresztülvitt építés mellett sem vált szükségessé: akkor kétségtelen, hogy a jogügyi bizottság csak egy bizonytalan kiemenetű perbe ugratta volna be a várost, ha a fizetés megtagadását hozta volna javaslatba.

Igy csapódott be tehát a város a képviselőre hivatottak fölületes eljárása folytán, a kiknek minden igyekezete oda irányult, hogy a Ráth-féle telek kisajátítására szorítsák a vasutat s ezért beleugratták a várost a kisajátítási költség viselésébe is, mégis elmulasztották e kisajátítás eszközését föltételként a jegyzőkönyvbe felvételni s így aztán a kisajátítás is elmaradt s a város mégis tartozik fizetni a hozzájárulást.

Gyűjtés a Szentháromság szoborra.

Pécs, 1901. nov. 20.

Majorossy Imre polgármester a következő nyílt kérelmet intézi Pécs város közönségéhez:

»Isten, haza és szabadságszeretetért rajongó őseink a város felszabadulásának legnemesebb hála emlékeül állították fel nagy részben közadakozásból a »Szentháromság« szobrát, mely a város főterének hosszú évek során át valódi díszét képezte.

Az idők romboló hatása mint minden emberi alkotáson, úgy a Szentháromság szobrán is már annyira látszik, hogy a hit élet iránti áldásos érzék és az ősök iránti kegyelet a jelen nemzedéktől is elengedhetlenül megköveteli a mostani helyen — a műizlésnek teljesen megfelelő új szobor mielőbbi felállítását!

Átérik ezt vallásfelekezeti különbség nélkül e város jó lelkű polgárai, a törvényhatósági bizottság, mely egyértelműleg határozta

vitt magával sebesen és mindszédületesebben. Akik elhaladtak mellettem, valószínű, hogy visszafordultak és néztek utánam. De én mitsem törődve a járókelőkkel, csak mentem, azaz vitt a gondolatom, melyben nála voltam és kezdtem érezni, hogy most, most kell vele találkoznom, meg kell látnom, bele kell néznem azurkék szemeibe. És a mint fejemet felemelem, kit látok magam előtt? Ot. Kiről künn a természet lágy ölében ringatózva ábrándoztam, kiről tudtam, hogy ma találkoznom kell vele, hogy meg kell látnom azokat a régen könyező szemeket, azt a két csillagot, melynek lénye ugyan nem olyan, mint a szent János bogaré, de a mely minden csillagnál szebben ragyog ott abban a hófehér archán. Felszabadultam gondolatomtól, de nem egészen. Nem, mert érzem már is, hogy alakja előtt megújodva, tovább, soká, még igen soká fog lebegni lelki szemeim előtt. Észrevettem. Reám nézett, még mindig régi szemekkel. Én is.

— Kezeit csókolom. A harmadik szót nem is írom ide, mert nem hiszem, hogy meghallotta.

— Jó napot; — volt a rövid válasz azon a hangon, mely oly lágyan cseng a fülembe már öt éve. Pedig azóta nem is találkoztunk.

el, hogy megyénk méltón hirneves szülöttje, Kiss György művészi vésője útján — Isten dicsőségére a nemes alkotás mielőbb elkészíttessék.

Méltó mű alkotás nagy áldozat nélkül nem létesíthető; következőké a mai nehéz viszonyok között élő, az adózó polgárság erejét már is magas fokban igénybe vevő városi pénztár okszerű kiméltése ezen nemes mű létesítésénél sajnos, szem előtt tartandó és pedig annál is inkább, mert hisz' ily mű létesítésénél a szív és lélek nemességének az anyagi lehetőség határai szerinti megnyilatkozása inkább van helyen, sőt ez az ősök példája nyomán elengedhetetlenül nemes kötelesség is!

Azon törekvésben, hogy a mű alkotás mielőbb hirdesse városunk főterén az Isten dicsőségét, a hit élet iránti áldásos érzéket — s azon kellemes tapasztalásban, hogy két jótékony lélek — kiknek a nevét — szerénységük miatt nem tüntetem itt ki — már is 17.617 koronát adományozott s így a szükséges költségnek több, mint egyharmad része fedezve van, — a törvényhatósági bizottság a polgári szív nemességébe helyezett teljes bizalommal határozta el a magán adományok gyűjtését — s e célból alulírottat utasította — a felhívás, illetőleg kérelem közzétételére.

Ezen megbízás folytán felkérem e város minden nemeslelkű polgárát a családi szentélyeknek Isten iránti hit és hálában nevelt tagjait, hogy az ősök példája szerinti lelkesültséggel hozza meg kiki, — viszonyainak lehetősége szerint készleges áldozatát!

A kegyes adományokat elfogadja közvetlenül a városi pénztár; de a közönség kényelme szempontjából gyűjtésre hivatalos ívek kiszolgáltatása mellett felkértem: a »Pécsi Napló«, a »Pécsi Figyelő« és a »Pécsi Közöny« hirlapok t. szerkesztősegeit, — a székesegyházi, a belvárosi, budai, szigeti és bányatelepi ft. plébániai hivatalokat azzal, hogy a gyűjtés eredményéről 3 hónap múlva beszámolni sziveskedjenek.

A kegyes adományok nyilvánosan számoltatnak el. Adjon mindenki nemeslelkűleg annyit, a mennyit könnyen nélkülözhet s a város dicsőségére is a nemes cél gyorsan megvalósul!

Hazafias üdvözlettel

Pécsett, 1901. november hó 1-én. Majorossy Imre polgármester.

E nyílt kérelem közlése folytán kijelentjük, hogy az adományokat — úgy, mint eddig is — a nemes célra elfogadjuk, rendeltetési helyére juttatjuk és a »Pécsi Figyelő«-ben nyilvánosan nyugtázzuk.

Hírek.

Pécs, 1901. november 20.

A szegény asszony nagy ur fia.

(Mese.)

Irta: Albert bácsi.

Azt is mondják, hogy itt volt, azt is mondják, hogy ott volt, de akár hol is volt, valahol mégis csak volt két szegény özvegy asszony; az egyiket, mert az alvégen lakott, nem hívták másként, csak alvégi asszonynak, a másikat meg, hogy a felvégen szotyongott a kis házikója, felvégi asszonynak.

Mind a két asszonynak, mert hogy a jó Isten büntető keze legszivesebben csak a szegény vállán pihen, ha még hozzá özvegy is ránehezedik, hogy nem más, csak az imádság tartja benn a lelket, egy-egy fucskának kellett a gondját viselnie.

Az alvégi asszony Sándor névre kereszteltette annak idején kenyérpazarlóját, míg a felvégi asszony Géza csintalanságán kesergett.

Egyszer összetalálkozott a két szegény özvegy asszony.

— Hogy van, édes alvégi asszony? — kérdezte a felvégi.

mellettem köszöntve engem, mit viszonzva az öreg tovább haladt.

Abban állapotam meg, hogy itt maradok addig, míg a nap bucsut int a tájnak, míg a csillagok ki nem dugják fénylő fejcskéjüket, hogy az árok mentén zöldes világu szent János bogarakat szedjek, mint akkor, régen vele együtt . . .

De minek, hisz nincs, ki örüljön a csillogó bogárkáknak, mint ő örült akkor, régen, mikor beleraktam fehér ernyőjébe és annak selymén keresztül szűrődött a zöldes sárga fény. Szoroson egymás mellé simulva mentünk hazafelé azon a göröngyös uton. — Mily boldogság volt nézni, hogy örült, a mint hazaérve gyepes udvarukban szabadon bocsájtá a fénylő kis bogárkákat. Megszólalt az estharang és én jó éjt kívánva elbucsuztam tőle.

— Köszönöm a szent János bogárkákat, — kiáltott utánam a kis kapuból . . .

Nem volt erőm tervemet keresztül vinni, mert felocsudva ábrándozásomból a régen, igen régen történtek felől, valami vonzott be az emberek közé, a zajos utcákba, hogy feledjem a régieket. Mint a ki valamit elvesztve, folyton keresgél szemével a földön, úgy haladtam én is egyik utcából ki, a másikba be. Éreztem, hogy meg kell látnom még ma őt, bár olyan ritkán találkozunk. És a gondolat

— Hát lelkem — felelte az alvégi — én csak megvolnék a magam valójában, hanem, hogy vannak a felvégen?

— Iszen megvolnék én is valahogy — szolt a felvégi — csak nagyobbacska lenne már a fiam, mert biz keserves ám a szegény özvegy sora. Még az ág is huzza, még a légy is bántja.

— Bizony magam sem vagyok különben — feleli az alvégi — de hát, bizom a jó Istenben. Eddig is megsegített, már a hogy, tán csak ezután sem hágy el.

A felvégi asszony nagyra volt a Gézájával, mert hogy annak elevenebb volt a gondolkodó szerszámja az alvégi Sándorénál, nem is késett hát vele előhozakodni.

— A gyerekemben csak megáldott az Isten; tudja lelkem, hát nem azért mondom, hogy az én fiam, hanem hogy nagy ur lesz belőle az esze által, annyi bizonyos.

— No, annak áldja az Isten — sóhajtott az alvégi asszony.

— Én biz kitaníttatom a fiamat, legyen ur. Annak termett. Ugy bujja a könyveket, akár a moly az öregem báránnyeléses ködmönét.

— Szerencsés a fiával — szontyolodott az alvégi — az enyémnek biz nincs nagy apetitusa a bötühöz, de azért jó fiu, szakasztott olyan, mint az apja. Áldja meg az Isten haló porában is. Szelid, engedelmes, tisztességűdó — nem feledkezik meg az imádságról sem!

— Az én fiam egy kicsit akaratos, de hát ur lesz belőle, az akaratosság meg uri tempó; imádkozni sem igen szeret, az urak nem is igen szoktak.

— Igaz, szegény embernek való az imádság — szolt az alvégi asszony — de az urnak sem válna kárára.

Ezzel elvált a két asszony. A felvégi asszony folyton azon álmódott, hogy micsoda nagy ur is lesz az ő egyetlen fiából, nagyságos ur, talán még méltóságos is, és hogy micsodás nagy uri sorja lesz majd neki is, tejben-mézben fürdik, selyem ruha, bársony topánkában jár, aztán nem parolázik mással, csak nagy uri dámával.

De nem így az alvégi asszony. Reggel, még alighogy pitymallott, felköltötte a fiát s elvégezve a reggeli imádságot, munkára mentek. Nem kívánt gazdagságot, csak a mindennapi kenyeret, nem kívánt urat a fiából, csak Isten áldását, békét, egyetértést.

Egyik esztendő a másik kezébe adta az idő kilincset és a felvégi asszony fiából bizony ur lett, pedig olyan, hogy még a nótárius is megsüvegelte.

Nagy ur lett a felvégi asszony fiából, valóságos vicispán. Még csak egy paraszthajszál, aztán főispán lesz belőle. Akkor lesz ám csak igazán nagy ur. Ha kedve tartja, akár a menybéli urakkal is cseresznyézhet. Megsüvegei az egész vármegye, mert hát sok éhes ember van ám a vármegyében, és mind csak a főispán kezéből várja a sült galambot, mert hát a munkás ember megél a maga emberségéből is, az nem süvegel, nem kunyorál, nem áskálódik a más kenyere után, nem ficamítja a derekát, de megelégszik a maga gunyájában a maga sorsával.

És míg a felvégi asszony fiához csak egy paraszthajszálra volt a főispáni gyékény, az alvégi asszony fia megmaradt szegény napszamos embernek.

Egyik nap megint összetalálkozott a két asszony.

— Lám, megmondtam, hogy nagy ur lesz a fiamból — dicsekedett a felvégi.

— Ugyan, ugy-e — tudakolta az alvégi.

— Bizony, valóságos vicispán, már csak egy ugrás, aztán főispán a lelkem.

— Hát szerencsés a fiában — szolt az alvégi — az enyém bizony keserves napszámában keresi meg a mindennapi kenyerét.

— Bizony, vicispán — szaporította a szót a felvégi — nagyságos, nem is tekintetes.

Tizenhárom főbíró lesi a szeme járását, száz vármegyebeli ur a keze intését.

— Nagy ur lehet — sópáncodott az alvégi — mi már csak úgy szegényesen vagyunk, de megvagyunk.

Másnap elindult vicispán fiához a felvégi asszony.

Egyenesen a vármegye házának tartott. Már előre örült, hogy azok a temérdek tekintetes urak, a kik az ő fia szeme járását, keze intését vigyázzák, micsodás módon süvegelik meg őt.

A vármegye kapujában vagy egy tucat vármegyei hajdu csufondároskodott, egyéb dolog híján a vármegye urait szapulva.

Szegény felvégi asszonynak majd csak hogy a torkán akadt a szó a sok pipogya huszár láttára, hát még mikor a legpipogyaabb, de legnagyobb bajszu hajdu neki vágta a szót, hogy:

— Mit akar, hé?

Majd csak hogy lenem csoszant a márványos ámbitusra a szegény felvégi asszony, úgy megijedt, de aztán csak összeszedte magát valamiképp s nagy alázatossággal instanciázta a legpipogyaabb, de legnagyobb bajszu hajdut.

— Megkövetem alássan, merre találhatnám a nagyságos fiu uramat.

Ahány hajdu ott silbakolt, az mind a szegény felvégi asszonyt nevette.

— Kódis asszonynak nagyságos fia, — szolt a nagy bajszu hajdu, — ugyan megadta a módját.

De a felvégi asszony nem hagyta magát.

— Hát a fiam, a nagyságos vicispán ur.

— Ugy-e, — nevetett a nagybajszu hajdu, hát mért nem a méltóságos főispán urat mondja fiának?

— Mert a vicispán a fiam, de hát mutassák meg már, hogy hol van.

— Ha egyéb kívánsága nincs, — szolt a nagybajszu hajdu, — hát gyűjjék velem.

A felvégi asszony nagy kényesen lépegett a nagybajszu hajdu nyomában.

— Ihol, la, — mutatott a nagybajszu hajdu egy ajtóra, — aztán csak röviden szóljon ám a nagyságos urhoz, mert az nem igen csatarász ám az ilyen paraszt népséggel.

— Az én dolgom az, — felelte a felvégi asszony, — hiszen a vérem.

Ezzel benyitott a nagy szárnyas ajtón.

A nagyságos vicispán ur épen a körmét faragcsálta és rémséges haragra lobbant, hogy ebben a nagyfontosságú műveletben háborogni merészlik.

A felvégi asszony, hogy megpillantotta vicispán fiát, kitért karokkal közeledett feléje.

A vicispán hármat is ugrott, de hátra, mert hogy semmi kedve sem volt visszaölelni az édes anyját.

— Jaj, édes fiam, hát félsz éntölem, — szolt a felvégi asszony megszonyorodva.

— Nagyon sürgős dolgom van, — szolt a vicispán kénytelen — kelletlen, — itt van néhány bankó, aztán hagyjon magamra.

— Fiam, hát elküldöd édes anyádat? — szolt szegény felvégi asszony, — azért jöttem, hogy itt maradjak melletted, hiszen én taníttattalak, én tettelek emberré.

Nó, több se kellett a nagyságos vicispánnak. Megnyomott valami fehér gombot, mire egy sarkantyus huszár ugrott a vicispán elé.

— Ez az asszony bolond, — szolt a vicispán anyjára mutatva, — vezesd ki.

Szegény felvégi asszonynak majd csak hogy meg nem repedt a szive fájdalmában, hogy az édes fia, tulajdon vére megtagadja, szégyenli szegény özvegy édes anyját.

Nagy busan ballagott haza s hogy össze találkozott az alvégi asszonynyal, keserves könyhullajások közt panaszkolta el baját.

— De még azt se mondta: édes anyám, — szolt könyeit törölve, — most ur, nagy ur, hát ellelejtí szülő anyját.

— Én boldog vagyok a fiammal, — felelte az alvégi, — megosztja az velem legkisebb falatját is, becsül, szeret, tisztel.

— Hej, — sóhajtott a felvégi, bár én is szegény embert neveltem volna a fiamból. Mi haszna, hogy nagyságos fiam van és az megtagad engem.

Az alvégi asszony egyet gondolt és így szolt:

— Hiába tudomány, hivatal, gazdagság, ha hiányzik Istenfélelem és vallásosság, lám, nagy ur a fia, de szégyenli, megtagadja édes anyját; az enyém szegény, de megbecsül engem és nem feledkezik meg arról, hogy: tiszteljed atyádat, anyádat, hogy hosszú életű lehess a földön, melyet a te Urad Istened ad te néked.

*

Ha szót fogadtok apikának, anyikának, úgy jövő szerdán ismét mesélek. A viszontlátásra édes kis olvasóim, pá. A jó Isten maradjon velünk.

Albert bácsi postája.

M. Leo. (Bikal.) Nagyon, de nagyon köszönöm aranyos kis levélkédet s igen örülök, hogy nemcsak te, hanem Macika és Ducika is oly szeretettel várjátok Albert bácsi meséit. Irod, hogy még imádkoztok is mesélő Albert bácsiért. Hát áldjon meg az Isten érte. A ti imádságokat bizonynyal meghallgatja a jóságos ég. Hallgassa is meg. A jó Isten legyen veletek, pá.

Napirend 1901. november 21-én.

Naptár: csütörtök, nov. 21. — Róm. kath.: B. A. bemut. — Prot.: B. A. bemut. — Görög-kel.: (nov. 8.) Mihály. — Zsidó: Kiszlev 10. — Nap két 6 óra 59 perckor; nyugszik 4 órakor. — Hold két délután 1 óra 16 perckor; nyugszik éjjelután. 54 perckor.

Időjelzés. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: száraz, hideg idő, éjjeli fagy várható.

Színház: »Gyurkovics leányok«, életkép Hercegh Ferentől.

— (Ujszülött főhercegnő.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy *Mária Valéria* főhercegasszony, *Ferenc Szalvator* főherceg neje november 19-én, kedden reggel nyolc óra 20 perckor egy főhercegnőnek adott életet. A kiadott orvosi jelentések szerint úgy *Mária Valéria* főhercegasszony, mint a jól kifejtett ujszülött főhercegnő állapota kielégítő.

— (Kinevezés.) A m. kir. pénzügyminiszter a pécsi m. kir. pénzügyigazgatóság-hoz dr. *Földváry* László cs. és kir. kamarás budapest-rákosfalvi lakost m. kir. pénzügyi fogalmazóvá ideiglenes minőségben kinevezte.

— (Ügyészégi megbizott.) A m. kir. igazságügyminiszter *Harsányi* József letenyei kir. járásbírósi aljegyzőt a letenyei kir. járásbírósi mellett alkalmazott ügyészégi megbizottnak állandó helyettesül rendelte ki.

— (Halálozás.) Ifj. *Baumgartl* Jánosné szül. Szluha Ilona f. hó 18-án reggel 7 órakor 22 éves korában meghalt. Temetése ma délután 4 órakor volt a közkórház halottas házából a budai külvárosi temetőbe. A gyászmisét holnap, folyó hó 21-én reggeli 8 órakor tartják az elhunyt lelkiüdvéért a kálvária kápolnájában. Az elhunytat férje *Baumgartl* Jánoson kívül édes atyja *Szluha* Károly és kiterjedt rokonsága gyászolja.

— (Megyei képviselőválasztás Szent-Lőrincen.) A Szent-Lőrincen megtartott megyei köztörvényhatósági bizottsági tagválasztás alkalmával, — mint értesülünk, — *Tormay* Károly 98 és *Benyovszky* Mór 81 szavazattal megyei képviselőkké választottak.

— **(Hamis korona.)** Hochmann István egyik szomszédközsgébeli lakos a napokban elküldte öt éves unokáját a boltba vásárolni, mely alkalommal kitűnt, hogy a kis fiu egy hamis koronát hozott magával. A kis fiut kérdőre vonták, hogy honnan vette a pénzt s miután bevallotta, hogy a koronát nagyapjától kapta, kihallgatták Hochmann e tárgyban. A gazda azonban hitelt érdemlőleg bebizonyította, hogy a hamis pénzt a vásáron egy előtte ismeretlen embertől kapta, kinek néhány zsák burgonyát adott el. Ennek folytán most keresik a hamis pénzzel fizető vásárlót.

— **(Drága ostornyél.)** Lányik Ferenc bányatelepi lakos ma délelőtt bejött kocsin a pécsi piacra egyetmást vásárolni. Többek közt ostornyét is vett, de mialatt a boltba ment, őrizetlenül hagyta kocsiját az utcán. Mire kiért, valami szemfüles ember megszerezte Lányik tarisznyáját, melyben a bevásárolt holmin kívül nyolc korona ezüst pénz volt. Az esetet följelentette a rendőrségnél.

— **(A szakácsné ajándéka.)** Mendl Liszka szerelmes volt s miután a szerelem azon csodásérzelmek közé tartozik, melyek még a konyha gőzben pácolt szakácsnői sziveket is gyöngéd tettekre inspirálják, Liszka tegnap az ő saját, külön ideáljának örömet okozni óhajtván, a tilosba tévedt s gazdájának szivar-készletéből elemeit ötven darab »regalitást.« Mikor a gazda rovására elkövetett szakácsnői gyöngétség napvilágra került, Liszka tagadni próbált, de hasztalan, mert Mártonja, az ügyetlen szeladon, ki tegnap este vendége volt a Liszkának, míg a gazdáék színházban voltak, rágyujtva az egyik szivarra, a »Regalitas« feliratu papírszalagot a konyhában felejtette. S most a Liszka az ő gyöngéd szive miatt a rendőrség kóterjába került, a hol ábrándozhatik a szerelemről, meg a regalitas szivarokról.

— **(Mikor menjünk templomba.)** A mai korra igen jellemző kis epizód történt a napokban egyik szomszédos községben. A községi iskolában a hitoktató a vasárnap jelentőségéről s annak megünnepléséről tartott beszédet s többek közt azt is magyarázta, hogy a vasárnapot, melyen a Mindenható a teremtés munkája után pihent, az „Ur napjának“ is nevezik.

— Nos, kis fiam, — szólítja fel végül az egyik tanulót — mondd meg nekem, melyik az Ur napja? A kis nebuló, ki a magyarázatra valószínűleg nem nagyon figyelt, hallgat.

— Nő hát mikor szokott édes anyád templomba menni? segített neki a hitoktató.

A fiu rövid ideig gondolkozik, aztán büszkén mosolygó arccal vágja ki feleletét:

— Ha a papa új ruhát vesz neki! . . .

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következő jelentést adta ki: Folyó hó 20-án reggel 6 órakor a tettyei víztartóban 1000, az ellentartóban 820 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 672 köbméternek találtatott.

— **(Utóállítás.)** A megyei katonai utóállító bizottság ma délelőtt utóállítást tartott a Scholz-féle sörházban, mely alkalommal körülbelül huszonöt hadköteles jelentkezett, kik az ideai fősorozást és az eddigi utóállítá-

sokat elmulasztották. A jelentkezett legények legnagyobb részét a katonai szolgálatra alkalmatlannak találta a bizottság.

— **(Eljegyzés.)** Davidovics Lipót, a Davidovics Jakab budapesti vaskereskedő cég beltagja eljegyezte Hónig Gizella kisasszonyt, Hónig Adolf dombóvári kereskedő leányát.

— **(Kecskeméthy Pécssett.)** A mióta Kecskeméthy Győző megszökött a főváros pénzével, Magyarországon négy millió ember szeretné magához kaparítani az elfogatására kitűzött négyezer koronát. Ugy van az mindenütt, mint Pécssett, hogy detektívek, rendőrök, magánosok és diákok fixirozzák a járókelőket s jaj annak, a kit véletlenül kúrucosra nyirt vörös bajuszszal áldott meg a sors. A sok mulatságos eset közül, a mi így a Kecskeméthy kutatásban lejátszódik, Pécssett is így történt egy. A rendőrség egy buzgó faktorát meglepte valami tréfás embere egy amateur-fényképpel. Fiatal embert ábrázolt a fatörzsek között, az arcát alig lehetett kivenni. A rejtélyes ismeretlen levelet is mellékelte a képhez, a mely egyébként azt ábrázolta, a mint valaki pénzt olvas — s elmondta, hogy épen amatorkodott az alsó-sétatéren, mikor ráakadt erre az emberre, a ki nem lehet más, mint Kecskeméthy. Nosza a mi emberünknek sem kellett több, tárcájába tette a primitív állapotban levő fényképet és ment nyomozni. Közben természetesen fontoskodva lépdelt, mint a ki teljesen tudatában van ténykedésének. A ki szóba akart vele elegyedni, azt hamarosan lerázta a nyakáról, azzal rohant tovább. Közben szemügyre vette ő is az embereket, melyik hasonlít Kecskeméthyre? De hát hogy is néz ki az a fiatal ur? Ezt meg kellene nézni! Előszedi a tárcáját, keresi a képet, hát az a maga kidolgozatlan állapotában egészen megfeketedett, még csak nyoma sem maradt. A derék kutató bánatosan csüggesztette le a fejét, melancholikusán mormolva:

— Mégis csak ügyes ember ez a Kecskeméthy! Nemcsak az országból, de a képről is eltűnt!

— **(A Lacit megütötte a szél.)** Nagy riadalom támadt tegnap egy uri családban, a hol fiatal embert vártak Bányatelepről ebédre. Egyszerre csak dél táján megszólal a telefon csengője.

— Halló!

— Halló!

— Bocsánatot kérek, nem jöhetek ebédre, mert a Lacit megütötte a szél!

Bővebb felvilágosítást már nem adhattott, mert a központban hirtelen megszakították az összeköttetést. A család pedig nagy rémületbe esett, hogyne, hiszen a Laci fivére a fiatalembernek s egy jóbarát balesete mindig gyászos hangulatot ébreszt. Egy negyed óra múlva aztán újra lehetett beszélni s kezdődött a kérdezősködés.

— Mi baja volt a Lacinak?

— Azt hiszem, sok zabot evett, az ártott meg neki?

— Hogyan? Csak nem lett a Laci vegetáriánus?

— Már pedig a mióta az én kocsimat húzza, az.

Ah, csak most kezdtek rájönni, hogy a Laci tulajdonképpen a fiatalember lova, s mi természetesebb, hogy lőn nagy öröm.

— **(A „Nemzeti ideál“ a pécsi joglyceumon.)** A nagymérvű mozgalom, a mit Budapesten az „ezer ifju“ megindított, rövid idő alatt a vidéken is magával ragadta az ifjúságot és egymásután csatlakoztak a „Nemzeti ideálban“ kifejtett eszméhez, a melyekkel egy igazi magyar hasa teremtésére törekednek. Ezen eszmék nálunk is munkára sarkalták a joghallgatókat s ma délután szerfölkött népes gyűlést tartottak, a mit az előkészítő bizottság nevében Papp Károly II. éves joghallgató hívott össze, a ki a gyűlést megnyitván, ismertette azon célt, a mi e gyűlés összehívására sarkalta őket. Ezután Tolveth János IV. éves joghallgatót megválasztották pártelnöknek, a ki elsősorban fölhevta a joghallgatókat, hogy modják ki a „nemzeti pártot“ megalakultnak, melynek megtörténtével megválasztották a párt tisztikarát. Alelnök lett: Surányi Miklós II. éves j. h. és Kereky Mihály I. éves j. h.; főjegyző: Habermann Antal és Papp Károly; aljegyző: Marrossi Ignác és Vérfi Dezső; pénztáros: Orf Győző. Majd e választás megejtése után elhatározták, hogy a budapesti »Nemzeti pártot« táviratilag üdvözlük a megalakulás alkalmából; egyuttal az elnökből, az alelnökből és a főjegyzőkből egy bizottságot alakítottak, a mely bizottság tisztelegni megy a püspökhöz és Szeredy József dr. prodirektorhoz. Surányi Miklós a »Nemzeti Ideálban« kifejtett eszméket az ifjúsággal hosszan és kimerítően ismertette. Még hozzá szólt a tárgyhöz. Dömel Anzelm is, a ki különösen az antiszemizmus helytelen fölfogásáról beszélt.

— **(A vadorzók ellen.)** Az országos magyar vadászati védegyelet ismételt panaszt nyújtott be a m. kir. belügyminisztériumhoz, hogy újabb időben a vadorzók az ország egész területén elterjedtek és hogy némely helyen az orvvadászok által az élet és vagyonbiztonság is veszélyeztetve van, végül, hogy a vadorzók által lőtt vadak még azokon a vidékeken is, ahol az orvvadászat és a vadnak tilalmi időben való igen gyakori lövése miatt a vadak eladása, szállítása vagy vásárlása a vad jogos szerzését bizonyító igazolvány előmutatásához van kötve, az egész éven át vadak szabadon árusíttatnak. Ennélfogva a vadorzások lehető meggátlása végett és az orvvadászok által veszélyeztetett élet és vagyonbiztonság megóvása érdekében a belügyminiszter felhívja a törvényhatóságokat, miszerint intézkedjenek az iránt, hogy az illetékes hatóságok a vadorzás meggátlása és ellenőrzésére kibocsátott törvényeket és rendeleteket a legszigorubbán ellenőrizzék, azok be nem tartását megtorolják s a netáni visszaéléseket szigoruan büntessék.

— **(A vásárlatózó iparosokról.)** Több ízben kérdés tárgyát képezvén, vajjon a hatóságok a vásárokat látogató iparosoktól és kereskedőktől követelhetik-e vagy sem azok iparosi vagy kereskedői minőségének igazolását, a m. kir. kereskedelmi miniszter a következő felvilágosítást közli e tárgyban: »Az ipartörvény megadja a jogot, hogy minden iparos úgy saját, mint mások készítményeit az ország bármely helyén tartott országos vásárokon áruba bocsássa. A törvény eme rendelkezése mellett az a gyakorlat is kifejlődött, hogy az országos vásá-

rokat nemcsak az iparosok és kereskedők, hanem mások is árusítás végett rendszeresen föl szokták keresni. Miután azonban az ipartörvény idézett rendelkezése szerint vásárok rendszeres látogatása csakis az iparosokat és kereskedőket illeti meg, az elárúsító vásárlók e minőségének igazolását a hatóságok mindenkor megkövetelhetik.*

— **(Tüzek.)** Versenden kigyuladt a *Hots* Mátyás lakóháza mögött összegyülemlett kukoricaszárrakás, a honnan a lángok csakhamar átcsaptak a részben szalmával, részben cseréppel fődött lakóházra, melynek tetőzete a padláson volt gabonaneművel, takarmánnyal s egyéb ingóságokkal együtt elégett. A kár 1200 kor. A tűz keletkezése ismeretlen. — Liptódon kigyuladt és elhamvadt *Lits* Tamás szőlőhegyi pinceháza. A kár 300 kor., A tűz keletkezésének oka valószínűleg gyújtogatás.

— **(Vérengző napszámos.)** A herendi korcsmába a napokban betért egy részeg napszámos és egy felliter pálinkát rendelt. Alig hozta neki oda a korcsmáros az italt, a berugott vendég felkapott egy székkel s azzal a korcsmáros felé sujtott, ki azonban szerencsére kikerülte az ütést. — Ekkor a vendég kifutott a konyhába, ott a korcsmáros feleségét fenyegette agyonütéssel s végül megelégedett azzal, hogy a korcsmasztalon álló üveggel fejbeüsse az egyik cselédlegényt, ki azonban lefülelte a napszámost s megkötözve átadta a hatóság embereinek. A dolognak a bíróság előtt lesz folytatása.

— **(Mégmérgezte magát.)** Tegnap reggel — mint értesülünk — néhány favágó munkás a dárdai erdőben arra lett figyelmes, hogy egy bokor mögül fájdalmas nyögés hangja hallatszik. A munkások a hely felé siettek, hol egy körülbelül tizenhét-tizennyolc éves fiatal leányt találtak, ki midőn a munkásokat meglátta, segítségért kiáltott. A fiatal leány *Heibner* Anna cseléd, ki gyufaoldatot ivott s az erdőben rejtőzködött el. A cselédleányt beszállították a községbe s nyomban orvosi gyógykezelés alá vették, mindazonáltal életbenmaradásához kevés a remény.

— **(Lövés, vagy ütés?)** Azt mondják: a részeg ember rózsás színben látja a világot. Az egyszer azonban *Bakó* Ferenc, szebényi lakos az ellenkezőjét tapasztalta. A minap illuminált állapotban hajtott fel 7 órakor Bozsokon keresztül hazafelé. A mint a falu közepén hajtat, három suhanc állítólag rálőtt és a lövés fején találta, úgy, hogy koponyájának jobb felén folytonossági hiány támadt. A különös a dologban az, hogy, a lövés hangját senki az utcán járó-kelek közt nem hallotta; valószínű, hogy a kocsiban a sebes hajtás következtében hanyatt vágódott és fejét beütötte. A lövés ellen bizonyít az is, hogy lövegnek semmi nyoma rajta nem észlelhető.

— **(Az ártatlanság báránya.)** Mikor bekocogott a rendőri szobába, olyan szemérmesen sütötte le a szeméit az öreg, mint a ki vizet sem tud zavarni. Nagyon megtetszett neki a zsibáros boltban egy pörge kalap. Nem is tudta magát túrtöztetni s így szólott a pörge kalaphoz:

— Ha nem jössz, — viszlek!

A vallatás közben — szokás szerint — megkérdezte tőle a kapitány:

— Volt-e már büntetve?

— É — én?

Olyan hangon mondta ezt az öreg, mintha sértve érezné magát a kérdés által.

— Na volt-e?

— Soha, soha!

— Ne hazudozzék, mert mindjárt utána nézek a lajstromban!

Az öreg nagyot nyelt.

— Hát nem tagadom, egyszer be voltam zárva két napra. De — akkor is ártatlanul.

— Hát még? Na! Mindjárt utána nézek, akkor pedig jaj lesz öreg.

— Jó, jó! Hát hadd gondolkozzam. — Most ötlik az eszembe, hogy még egyszer voltam odabenn. Alighanem hat hétig. De az után megjavultam.

A kapitány tréfából elővett egy nagy lajstromot.

— Na, mindjárt megnézem — volt-e még több is öreg? Ha hazudott a törvény előtt, kétszer jaj lesz a fejének. Rendőr, álljon oda a háta mögé!

Az öreg megszeppenve tekintett hátra s mikor megpillantotta a feléje közeledő marcona rendőrt, szapora szóval mondta:

— Igen ám, — Illaván is voltam hét esztendeig, — most jut eszembe.

— **(Csillárok, villamos lámpák és minden alkatrészek külön.)** A villamos világítás egyre nagyobb tért hódít, ez az ujítás nemcsak célszerű, de a legkellemesebbek egyike, szinte örül az ember, midőn a villamos lámpákat látja. Különösen a magánlakások fényét és elegáns előkelőségét emelik a villamos lámpák és csillárok. Ily csillárokból álló és függő lámpákból bámulatosan szép és finom izlésű, művészies kivitelű példányok láthatók *Schönwald* Imre ékszerész- és műkereskedő király-utcai villamos tárgyak külön osztályában. Ezenkívül rendkívül nagy választék van villamos körtékben (izzó lámpa), melyek nemcsak a legkitünőbb minőségűek, de egyúttal rendkívül olcsók. — E cikkekből a cég ezentúl tetemesen nagyobb készletet tart, hogy a folyton fokozódó keresletnek megfelelhessen. Ép azért, a ki a lakásába villamos világítást bevezeti, mulasztást követ el, ha e szép rakományt meg nem tekinti és *Schönwald* rendkívül olcsó áraival meg nem ismerkedik.

Művészet, irodalom.

○ **Hannele.** *Hauptman* Gellért csodaszép álomkölteményére — mely csak most került színre a budapesti Nemzeti színházban és azóta óriási hatás mellett állandó műsordarabja — készül most a legnagyobb ambícióval színházunk személyzete. A szerepek mind a legjobb kezekben vannak és *Thury* Elemér rendező mindent elkövet, hogy a gyönyörű remekmű a legszebben kiállítva és kitünő előadásban kerüljön színre. A direktió új gyönyörű díszletet csináltatott a darabhoz, új fényvetítő és röpitő gépeket szerzett be, amelyek lehetővé teszik, hogy e tekintetben még a fővárosi előadást is fölülmulja az itteni. Ugyanis *Hannele* koporsója az azt vivő

négy fehér angyallal együtt a menybemennel alkalmával tényleg a néző szeme előtt fog felrepülni — amit máshol még nem produkáltak. Általában nagy stílus estére lehet a közönségnek kilátása, mert a darabban egymást váltják fel a legszenzációsabb jelenetek, mik a gyönyörű poétikus nyelvezettel egyesülve zajos sikert biztosítanak a darabnak. Érdekes, hogy a nézőtér is teljesen sötét lesz az előadás tartama alatt, mert csak így lehet a hatásos világításokat teljes sikerrel alkalmazni. Az előadásban részt vesz a színháznak csaknem egész személyzete, valamint a nagy tündéries tableauiban is. A főszerepek kiosztása a következő: *Hannelét* T. *Csige* Bőske, az *Any* és *Mártha* nővér kettős szerepét *Miklóssy* Ilona, *Gottwald* tanító, az *Idegen* és *Krisztus* hármaskörét *Thury* Elemér játssza. Rajtuk kívül nagy szerepeket játszanak még *Csige* Ilonka, *Arél* Szidi, *Nádassy*, *Vágó*, *Kardos*, *Szilágyi*, *Kozma*, *Pesti*, *Molnár*, *Nagy* Vilma, *Oláhné* stb. A bemutató előadás 27-kén lesz.

○ **A szelistyei asszonyok.** A karácsonyi könyvpiacra szánt művek egyre-másra jelennek meg s a közönség mihamar abban a helyzetben lesz, hogy előre kiválaszthatja ama műveket, miket a könyvtára számára, avagy ajándékcéljából megszerez. A legérdekesebb újdonságok között ezuttal kétségen kívül *Mikszáth* Kálmán művei állanak első helyen s így igen természetes, hogy az olvasó közönség figyelme első sorban is e kötetek felé fordul. Azon a gyönyörű kiállítású s művésziesen illusztrált művén kívül, amely a »Fekete kakas« cím alatt a napokban került a könyvesboltokba s amelyről részletesen megemlékeztünk, most újabb kötete is napvilágot látott, szintén a *Légrády* Testvérek kiadásában. *Mikszáth* Kálmán e legfrissebb munkájának »A szelistyei asszonyok« a címe. A csodálatos talentum szerző abban a regénynek is beillő hosszabb elbeszélésében Mátyás király udvarát és korát festi, tehát azt az udvart és azt a kort, a mely a magyar közönség előtt a legérdekesebb és legkedvesebb. A 334 oldalra terjedő s a szemnek is tetszetős kötet ára 4 korona. Kapható úgy a kiadócégnél (Váci körut 78), mint minden könyvkereskedésben.

○ **Az állatok világa.** A *Brehm* Méhely-féle nagy munkából, amelynek magyar kiadása a hazai viszonyokra folyton kiterjeszkedik, most került ki a nyomdából a 41-ik füzet. Ebben a gondosan illusztrált füzetben a szerzők a nyulszáju rágcsálók a nyul-félékről mondják el érdekes mondanivalóikat. Szólnak még pedig megkapó közvetlenséggel, a mezei nyulról, a sarki nyulról, az egyiptomi nyulról és a tengeri nyulról, tehát ugyszólván azokról az állatokról, amelyek a nagy közönség előtt is ismeretesek. Ám azért alig lesz olyan olvasó, a ki *Brehm* ismertetésében új vonásokat ne találjon s újabb ismeretekre ne tegyen szert. Az állatok világnak magyar kiadása *Légrády* testvéreknél jelenik meg, a megszokott pontossággal, diszes kiállításban és mesteri illusztrációkkal. Egy-egy füzet ára — 80 fillér. Ez összegért úgy a vállalat kiadóhivatalában (Váci körut 78) mint minden könyvkereskedésben megszerezhető. Az elő kötetnek az ára diszes kötésben 18 korona.

○ **Az Atheneum Nagy Képes Naptára** negyvenharmadszor jelenik immár meg a kö-

zönség előtt, hogy mint hű barátja és tapasztalt tanácsadója kísérje végig a beköszöntő esztendő. A hatalmas, szinte lexikonszerű, szebbnél-szebb képekkel illusztrált, szépen kötött, 500 oldal terjedelmű naptárnak ára mindössze 2 korona. Szinte ajándék!

○ **Ügyvédi naptár.** A dr. Kenedi Géza által szerkesztett és Légrády Testvérek által kiadott jegyzéknapló ügyvédek, közjegyzők, bírák és bírósági végrehajtók számára 1902. évre, imént jelent meg. — A közkézen forgó napló immár 38-ik évfolyamát érte meg. — Tartalma az idén a rendesnél nagyobb, mivel a lefolyt esztendő kir. kuriai és kir. táblai döntvényei is föl vannak benne véve. A zsebkiadás erős vászonkötésbe kötött napló bolti ára 2 kor. 40 fillér.

Folyó szám 55. Idénybérlet 55. Páratlan bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, csütörtök, november 21-én:

A Gyurkovics lányok.

Herceg Fereuc életképe.

Személyek:

Radványi, ezredes	Thury Elemér
Horkay Feri	Kardos A.
Gyurkovicsné	Veszpréminé
Katalin	G. Miklósi I.
Sára	Acél Szidi
Ella	Csige Ilonka
Liza	Kozma M.
Mici	T. Csige Böske
Klári	Pásztor Pipike
Terka	Molnár Ilona
Sándorfi	Molnár Gyula
Gida	Nádasy József
Semesey	Vágó Béla
Kemény Tóni	Fekete L.
Jankó	Pesti K.

Péntek, november hó 22-én:

A Kisszőkevény.

Péntek, Kis szőkevény operet.
Szombat, Napfogyatkozás vigjáték.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei

1901. nov. 20. délután 2 órakor.

Barometer (redukált) = 762.3 mm. (súlyedő.)	
Hőmérsék = 8.0 °C.	
> maximuma: 6.0 °C.	} tegnap.
> minimuma: -1.2 °C.	
Párhányomás: 4.9 mm.	
Relatív nedvesség: 62. %	
Felhőzet: 10° Str. W.	
Szélirány s erő: W. 1. —	
Csapadék 24 órai: 0. Harmatp. — 2.3 °C	
Borus, hűvös, kevés csapad. hajlami. v.	
	Dr. Cse.

Idegenek Pécsen.

— November 19-én. —

Aranyhajó-szálló. Strobel Lajos, utazó, Bécs. — Brauner Alajos, utazó, Bisenz. — Márkus Oszkár, hivatalnok, Kassa. — Denneberg Samu, utazó, Bécs. — Hajós Kálmán, tengerésztiszt, Fiume. — Zsedényi Gyula, műszaki tanácsos.

Vadember-szálló. Schreiber Ferenc, kereskedő, Marcali. — Österreicher Antal, kereskedő, Kustony. — Vidákovics Antal, biztosító hivatalnok, Kaposvár. — Löwinger Ferenc, hivatalnok, Beremend.

Mátyás király-szálló. Süsz Jakab, utazó, Bpest. — Gruber Benő, utazó, Bpest. — Várnyik György, jegyzőség, Szalánta. — Präger N., hivatalnok, Mohács.

Törvénykezés.

§ **Megszűnt csőd.** A kaposvári kir. törvényszék közhírré teszi, hogy *Lusztig* Márkus és hagyatéka ellen nyitott csődöt a vagyonfelosztása folytán megszüntette.

Bűnügyi felelőviteli tárgyalás a pécsi kir. törvényszéknél.

1901. november 22.

7741. Kovács (Mugli) György ellen súlyos testi sértés miatt.

5482. Tamásovics József ellen becsületsértés és Burányi István ellen közcsend ellen kihágás és idegen vagyon szándékos rongálás miatt.

Közgazdaság.

□ **A baromtenyésztés föllendítésére.** Darányi földmivelésügyi miniszter az országos baromtenyésztő egyesületnek 1000 korona államsegélyt utalványozott.

□ **Járványos betegségek.** A héten kiadott hivatalos jelentés szerint a sertésvész 504 (kevesebb 34) a sertésorbánc 86 (kevesebb 8) a lépfene 60, a rühkór 113 (kevesebb kilenc) községben mutatkozott. Ausztriában száj és körömlajás miatt 4, sertésvész miatt 114, sertésorbánc miatt 56 község van zár állategészségügyi forgalmi korlátozás alatt.

□ **A kóbor cigányok lovai.** A Tolna megyei Gazdasági Egylet fölrítalag fordult a földmivelésügyi miniszterhez, hogy miután konstatáltatott, hogy a Tolna egyes részében föllépő takonykórt kóbor cigányok lovai okozták és terjesztették: jövőben e nomád nép lovainak vizsgálatát gyakrabban ejtsék meg, ugyancsak a cigány lókupek kezén levő állat egészségügyi vizsgálatát gyakrabban fogatosítsák.

□ **Sertésforgalmi korlátozások módosítása.** Az osztrák belügyminiszter a sertésvésznek osztrák területre való behurcolása miatt Baranyavármegye pécsi és heyyhádi járásai, és Pécs önálló törvényhatósági joggal fölrüházott város ellen érvényben volt serbevíteli tilalmat hatályon kívül helyezte.

□ **Téli gazdasági előadások.** Az okszerű gazdaságvitel módjainak a falu földmivesei között való ismertetését Darányi földmivelésügyi miniszter vette programjába, s hogy ez évről-évre mily tetemesen kibővül s kiterjed az egész országra, arról tájékoztat a főbb gazdasági egyletek által ez évre összeállított program. E szerint mostantól az év tavaszáig a gazdasági egyletek, gazdakörök 887 vándor előadást 126 gazdasági téli kurzust és 190 olyan kurzust fognak rendezni, a hol a mezőgazdasági háziiparba vágó valamely háziipari foglalkozást fognak a résztvevő földmives férfiak s nők elsajátítani. A vándor és szaktanárok Darányi földmivelésügyi mi-

niszter rendeletére 28 rendszeres gazdasági kurzust, 32 háziipari kurzust és 28 gazdasági előadást tartanak, a földmives iskolák pedig a mezei munkaszünetet működési helyükön 26 téli rendszeres gazdasági és háziipari kurzusra használják föl, úgy hogy az okszerű gazdasági ismeretek terjesztésére ezen a télen 1317 község vonatott be, ezen kurzusok rendezési költségeire a földmivelésügyi miniszter 162550 korona államsegélyt utalványozott.

□ **Az állatvitel nehézségei.** A Tolna megyei Gazdasági Egyesület legutóbb tartott közgyűlése elhatározta, hogy Ausztriába az állatok szállítására vonatkozó egyezmény némely pontjai tekintetében fönnálló félreértések eloszlátását fogja kérni Darányi földmivelésügyi minisztertől, kinek a gazdak érdekében való lelkes tevékenységét oly őszintén és lelkesedéssel ismerik el, nevezetesen kéri azt, hogy abban az esetben, midőn valamely községben ebveszettség konstatáltatott, mely csak közvetlen fertőzés esetén ragályos, — haszonállatoknál ne mondassék ki a szállítás korlátozása, melyeknél amugy is a fertőzés lehetősége ebből ki van zárva.

Országgyűlés.

A főrendiház ülése. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A főrendiház mai ülésén Csáky gróf elnökölt. Az ülés megnyitása után megválasztották az Erzsébet szoborbizottságot, mi után a felirati vita következett.

Zichy Nándor kilelenti, hogy a felirati javaslatot nem fogadja el, hanem egyetért a néppártnak a képviselőházban benyújtott feliratával. Magyarország alkotmányának fentartását nemcsak Magyarországra tartja létkérdésnek, hanem a Monarchiára is. Deaz Ausztriával való birodalmi kapcsolatot époly fontosnak tartja mint az alkotmányosságot. A mi Ausztriában üdvös, hasznos, Magyarországnak is üdvös. a mi Ausztriának káros, az nekünk is az. Itt csak a liberalizmussal törődnek. Veszhet minden alkotmány, birodalom, jólét. Szól továbbá a gazdasági kérdésekről s végül kijelenti, hogy a kormány iránt nincs bizalommal.

Dessewffy Aurél örömmel konstatálja az ország nyugalomát, belbékéjét; Széll kormányzása óta a kiegyezést óhajtja, ha azt károsodásunk nélkül megkötni lehet. A felirati javaslatot elfogadja.

Kautz Gyula szerint az ország súlyos anyagi helyzetben van. Kereskedelmünk érdekében kontaktusban kell lennünk más államokkal. Zichyvel szemben a főrendiház önállóságát bizonyítja. Utal az egyházpolitikára. Szerinte a liberalizmus nem ellensége a katholicizmusnak. A feliratot elfogadja.

Széll Kálmán nem ért egyet Zichyvel, de tiszteli nézeteit. Védi az előbbi kormányokat, a liberalizmust.

TÁVIRATOK

— **Draga királyné öngyilkossági kísérlete.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A „Független

Hirmondó" című könyvmatras külön kiadásban jelenti egy Zimonyon át kapott távirat szerint, hogy *Draga* királyné megmérgezte magát. A konakban titkolják az öngyilkossági kísérletet.

— **Kecskeméthy Győző ügyéhez.** (A „Pécsi Figyelő" eredeti távirata) *Szecsődy* Kálmán volt képviselő, kit azzal gyanúsítottak, hogy Kecskeméthyvel összeköttetésben áll, ma délelőtt Fiuméből nyilatkozatot küldött, kijelentve, hogy Kecskeméthyvel sohasem beszélt, bár ennek fivére és nővére 1897-ben nála lakott, Nevét azért keverték bele a dologba, mert a lopás előtti napon elutazott a fővárosból. Ő most feltételes szabadságon van, de inkább lemond arról, mintsem, hogy minden nagyobb bűnügybe nevét belekeverjék.

VASUTI MENETREND.

Érvényes május 1-étől.

PÉCSRŐL INDUL:

Gy. v. Sz. v. Sz. v. Sz. v

Budapestre 8:22 11:41 3:03 11:10
 B.-Szt.-Lőrincz . . . 8:48 12:13 3:36 11:44

(B.-Szt.-Lőrinczről indul

B.-Sellyére v. v. 4:55, tv. sz. sz. 9:17, v. v. 3:50

B.-Sellyére érk. . . . 6:04 10:34 4:59
 Uj-Dombovár érk. . . 9:57 1:34 5:01 1:34)

(Kaposvár felé ind.

gy. v. 10:08, sz. v. 1:55, gy. v. 6:31, sz. v. 2:15, szv. 4:47

(Báttaszék felé sz. v. 3:19 tv. sz. sz. 2:30)

Uj-Dombovárról ind. 10:04 2:32 5:21 2:56
 Budapestre k. p. u. é. 1:25 8:00 8:35 8:20

Sz. v. V. v. Sz. v

Barcs-N.-Kanizsa-Bécs felé 3:03 8:28 6:47

B.-Szt.-Lőrincz 3:36 9:06 7:26
 Szigetvár 4:42 13 9:8:04

Kaposvárra indul V. v. 5:15 V. v. 11:10

érkezik > 8:21 > 24.6

Barcs 5:14 10:56 9:00
 N.-Kanizsa 1:26 11:52
 Bécs 9:35 8:50

Sz. v. Sz. v. Sz. v. Gy. v.

Eszék felé 5:42 12:30 4:23 8:35
 Űszögh érk. . . . 6:08 12:43 4:37 8:58
 Villány 6:48 1:29 5:24 9:38

Mohács felé sz. v. 7:06 szv. 10:35 sz. v. 1:55 sz. v. 10:05
 Mohács érk. 7:50 11:35 2:39 10:49

Villány ind. . . . 6:53 1:34 5:29 9:43
 Essék 8:07 2:45 6:45 11:01

Hajó közlekedés Budapest-Zimonyi vonal, lefelé minden szerdán pénteken és vasárnap indul előtte való este 10 óra, fölfelé minden péntek, vasárnap és kedden 2:00

Bu apest-Mohácsi vonal: Budapestről indul naponként délben 12:00. Mohácsra érkezik este 9:55

Mohács-Budapesti vonal; naponként Mohácsról indul 1 órakor, Budapestre érkezik éjjel 1 ó. 20 éjjel.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
 TAIKS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések

!! **Éppen most jelent meg !!**

A Pécs szab. kir. város és határában levő épületek jegyzéke

(Háztulajdonosok névjegyzékével)

ára 2 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

Élénk forgalmu helyen levő

háza

melyben fűszerkereskedés és pékség van, a hozzávaló lakással

szabad kézből eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Singer varrógépek

mintaszerűek szerkezet és kivitelben.

Singer varrógépek

nekülözhetlenek a háztartás és iparban.

Singer varrógépek

utolérhetetlenek varrási gyorsaság és tartósságban.

Singer varrógépek

a legerjedtebbek a gyári üzemben.

Singer varrógépek

a legalkalmasabbak a divatos műhímzéshez.

Ingyenes oktatási kurzusok a divatos műhímzésben is.

Párisi világkiállítás 1900.

„Grand Prix“

a legmagasabb kiállítási díj.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

PÉCS, Széchenyi-tér 16. sz.

Erreth-féle borok kizárólagos raktára.

Nagyságos **Erreth János** ur, Pécs város elsőrendű bortermelője **kitűnő minőségű, saját termésű**

pécsi hegyi borainak

eladását kizárólag tisztelettel alulirotra ruházván, abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy ezen köztudomásulag **a legkényesebb igényeknek is megfelelő ó-borokat** mindig friss töltésben palaczkozva, kívánatra hordókban is — **hamisítatlan minőségért kezeskedve** — árusíthatom.

A fenti borokból különösen a következőket van szerencsém a n. é. közönség figyelmébe ajánlani:

1891. évbeli fehér asztali bor literje . . . 55 kr.

1885. évbeli bálicsi fehér pecsenye-bor,
 palackja (0.7 l.) 70 kr.

Adónélkül 7 krral olcsóbb literenkint.

Árak palaczkokkal együtt értendők. Palaczkok 7 kr. értékben visszavétnek.

Kerdl Lajos,

fűszer-, bor- és csemege-kereskedése
PÉCSETT, Király-u. 6. sz.

Hamisítatlan minőségért kezeskedik.

Zamatos asztali borok.

Kitűnő pecsenye-borok.

